

Обговорено та затверджено на засіданні кафедри дизайну та індустрії моди
Протокол № 4 від «09» жовтня 2025 р.

 доц. Ріпка Г. А.

Силабус курсу:

ШРИФТИ

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

<i>Ступінь вищої освіти:</i>	бакалавр
<i>Спеціальність:</i>	022 «Дизайн»
<i>Рік підготовки:</i>	1
<i>Семестр викладання:</i>	весняний
<i>Кількість кредитів ЄКТС:</i>	5,5
<i>Мова(-и) викладання:</i>	українська
<i>Вид семестрового контролю</i>	Екзамен

Автор курсу та лектор:

к.т.н., доц., Мазнев Євген Олександрович

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри дизайну та індустрії моди

посада

maznev@snu.edu.ua

електронна адреса

+380501667449

телефон

WhatsApp

месенджер

он-лайн

консультації

Викладач практичних занять:

к.т.н., доц., Мазнев Євген Олександрович

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри дизайну та індустрії моди

посада

maznev@snu.edu.ua

електронна адреса

+380501667449

телефон

WhatsApp

месенджер

он-лайн

консультації

Анотація навчального курсу освітньої компоненти

Цілі вивчення курсу:	<p>Формування майбутнього спеціаліста як творчої особистості та підготовка до професійної діяльності. Забезпечити здобувачів знаннями та навичками, необхідними для роботи зі шрифтами, розуміння їх історії, класифікації, анатомії та застосування у дизайн-проектах. Сприяти розвитку їх творчого потенціалу та індивідуальності.</p> <p>Мета лекційних занять – надати ґрунтовні знання про історію розвитку шрифту, його анатомію та класифікацію, принципи побудови літер, типографічні правила набору тексту, взаємодію шрифту з композицією та кольором. Ознайомити з сучасними тенденціями у шрифтовому дизайні та типографіці. Спрямованість на розвиток аналітичного та критичного мислення, необхідного для грамотного використання шрифтів у візуальних комунікаціях.</p> <p>Мета проведення практичних занять – сформувати практичні навички роботи зі шрифтами: побудова літер, створення шрифтових композицій, типографічний набір, верстка текстових блоків; освоєння сучасних програмних засобів для роботи з шрифтами (CorelDraw, Adobe Illustrator, InDesign тощо), як основних інструментів для створення типографічних рішень у графічному дизайні.</p> <p>Мета виконання самостійної роботи – набуття навичок щодо самостійного вивчення нового матеріалу, поглиблення та закріплення знань, отриманих на лекціях та практичних заняттях; розвиток уміння самостійно аналізувати шрифти та типографічні рішення; дослідження історії шрифту та сучасних тенденцій; формування здатності до креативного пошуку авторських типографічних рішень для дизайн-проектів.</p>
Результати навчання:	<p><i>Знати:</i> історію розвитку шрифту від виникнення писемності до сучасності; анатомію шрифту (елементи літер, пропорції, контрастність, апертура тощо); класифікацію шрифтів (за історичними періодами, за призначенням, за конструкцією); правила типографічного набору тексту (трекінг, кернінг, інтерліньяж, вирівнювання); принципи композиції в типографіці; психологію сприйняття шрифтів; правила поєднання шрифтів у дизайн-проектах; сучасні тенденції у шрифтовому дизайні; основні інструменти та програмне забезпечення для роботи зі шрифтами (CorelDraw, Adobe Illustrator, InDesign); технічні вимоги до підготовки шрифтових файлів; методи аналізу та критичного оцінювання шрифтів у різних дизайнерських проектах.</p> <p><i>Вміти:</i> аналізувати та класифікувати шрифти за різними ознаками; будувати літери відповідно до правил шрифтової графіки; створювати шрифтові композиції з урахуванням принципів типографії; здійснювати типографічний набір та верстку текстових блоків; користуватися програмами CorelDraw, Adobe Illustrator, InDesign для роботи зі шрифтами; підбирати шрифти відповідно до характеру проекту та цільової аудиторії; поєднувати різні шрифти в єдину гармонійну</p>

	систему; створювати складні типографічні композиції (плакати, обкладинки, макети сторінок); адаптувати типографічні рішення для різних форматів та носіїв; дотримуватися типографічних правил та стандартів; критично оцінювати якість та ефективність шрифтових рішень.
Передумови до початку вивчення:	Для вивчення дисципліни «Шрифти» здобувач вищої освіти попередньо повинен набути базові знання, пов'язані з дисциплінами «Основи композиції та кольорознавство», «Історія мистецтва та графічного дизайну» та «Рисунок і живопис» освітньої програми спеціальності 022.01 «Дизайн. Графічний дизайн».

Мета курсу (набуті компетентності)

Метою викладання дисципліни «Шрифти» є підготовка майбутнього спеціаліста в галузі графічного дизайну як творчої особистості, здатної професійно працювати зі шрифтами та типографією, створювати ефективні типографічні рішення для різноманітних дизайн-проектів.

Вивчення курсу забезпечує набуття здобувачем вищої освіти наступних компетентностей:

- здатність до аналізу та синтезу шрифтових форм, розуміння принципів їх побудови;
- здатність застосовувати принципи типографії, композиції та кольорознавства у роботі зі шрифтами;
- здатність створювати типографічні композиції та здійснювати верстку текстових матеріалів з використанням сучасного програмного забезпечення (CorelDraw, Adobe Illustrator, InDesign);
- здатність підбирати та поєднувати шрифти відповідно до концепції проекту;
- здатність створювати дизайн-проекти з акцентом на типографію для різних сфер застосування.

Структура курсу освітньої компоненти

№	Змістовний модуль	Години (Л/ПЗ/СР) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	Історія та класифікація шрифтів	6/10/34 (0,5/1/48,5)	Виникнення писемності. Еволюція шрифту від античності до сучасності. Історичні шрифтові групи. Класифікація шрифтів за різними ознаками. Анатомія шрифту.	Обговорення Поточне опитування Тестування Практичні вправи
2.	Побудова та конструкція літер	6/10/34 (0,5/1/48,5)	Принципи побудови латинських та кириличних літер. Пропорції, контрастність, засічки. Скелет, форма, напівжирність. Модульні системи побудови шрифтів. Побудова прописних та рядкових літер.	Обговорення Поточне опитування Тестування Практичні вправи
3.	Типографіка та шрифтові композиції	8/16/41 (1/2/62)	Правила типографічного набору. Трекінг, кернінг, інтерліньяж. Вирівнювання тексту. Композиція в типографії. Поєднання шрифтів. Шрифт та колір. Створення типографічних композицій. Верстка текстових блоків.	Обговорення Поточне опитування Тестування Практичні вправи Дизайн-проект

Рекомендована література

1. LUNA, Paul. Typography: A very short introduction. Oxford University Press, 2018.
2. BAINES, Phil; HASLAM, Andrew. Type & typography. Laurence King Publishing, 2005.
3. KNUTH, Donald Ervin. Digital typography. Cslі Publications, 1999.
4. AMBROSE, Gavin; HARRIS, Paul. The fundamentals of typography. Ava Publishing, 2006.
5. GILL, Eric. An essay on typography. Penguin UK, 2013.
6. SPENCER, Herbert. Pioneers of modern typography. MIT Press, 2004.
7. LUPTON, Ellen. Thinking with type: A critical guide for designers, writers, editors, & students. Chronicle Books, 2014.
8. ROBERTSON, S. Ian. Types of thinking. Routledge, 2013.
9. CHENG, Karen. Designing type. Yale University Press, 2020.

10. CARTER, Rob; MEGGS, Philip B.; DAY, Ben. Typographic design: Form and communication. John Wiley & Sons, 2011.
11. KENNA, Hilary. Emil Ruder: A future for design principles in screen typography. Design Issues, 2011, 27.1: 35-54.
12. <https://www.typography.com/>
13. <https://www.myfonts.com/>
14. <https://www.coreldraw.com/en/learn/>
15. <https://www.adobe.com/ua/learn/illustrator>
16. <https://www.adobe.com/ua/learn/indesign>

Оцінювання курсу

Інструменти і завдання	Кількість балів
Обговорення	10
Поточне опитування	15
Тестування	25
Дизайн-проект	35
Екзамен	15

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

<i>Плагіат та академічна доброчесність:</i>	<p>ЗдВО може пройти певні онлайн-курси, які пов'язані з темами дисципліни, на онлайн-платформах. При поданні документу про проходження курсу ЗдВО можуть бути перераховані певні теми курсу та нараховані бали за завдання. Під час виконання завдань ЗдВО має дотримуватись політики академічної доброчесності. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Списування є забороненим.</p>
<i>Завдання і заняття:</i>	<p>Всі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшені за письмовим дозволом декана.</p>
<i>Поведінка в аудиторії:</i>	<p>На заняття ЗдВО вчасно приходять до аудиторії відповідно до діючого розкладу та обов'язково мають дотримуватися вимог техніки безпеки.</p> <p>Під час занять студенти:</p> <ul style="list-style-type: none">- вживають їжу та жувальну гумку;- не залишають аудиторію без дозволу викладача;- не заважають викладачу проводити заняття. <p>Під час контролю знань ЗдВО:</p> <ul style="list-style-type: none">- є підготовленими відповідно до вимог даного курсу;- розраховують тільки на власні знання (не шукають інші джерела інформації або «допомоги» інших осіб);- не заважають іншим;- виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань.